

2023/2801

2023 12 19

TARYBOS SPRENDIMAS (ES) 2023/2801

2023 m. gruodžio 11 d.

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Žvežybos šiaurės vakarų Atlante organizacijoje, ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2019/863

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 43 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 3179/78 ⁽¹⁾ Sąjunga sudarė Konvenciją dėl bendradarbiavimo šiaurės vakarų Atlanto žvežybos rajonuose (toliau – NAFO konvencija), kuria įsteigta Žvežybos šiaurės vakarų Atlante organizacija (toliau – NAFO). Tarybos sprendimu 2010/717/ES ⁽²⁾ Sąjunga patvirtino NAFO konvencijos ketvirtąjį pakeitimą, kuriuo įsteigta Žvežybos šiaurės vakarų Atlante organizacijos komisija (toliau – NAFO komisija);
- (2) NAFO komisija priima priemones, kuriomis siekiama užtikrinti ilgalaikį žvežybos išteklių išsaugojimą ir tausų jų naudojimą NAFO konvencijos rajone (toliau – reguliuojamas rajonas) ir apsaugoti jūrų ekosistemas, kuriose randami tie ištekliai. Tos priemonės gali tapti privalomos Sąjungai;
- (3) Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1380/2013 ⁽³⁾ nustatyta, kad Sąjunga turi užtikrinti, kad žvežybos ir akvakultūros veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą. Jame taip pat nustatyta, kad Sąjunga žuvininkystės valdymui turi taikyti atsargumo principą ir siekti užtikrinti, kad gyvieji jūrų biologiniai ištekliai būtų naudojami taip, kad atkurti ir išlaikyti žvejojamų rūšių populiacijų dydžiai viršytų dydžius, kuriems esant gali būti užtikrintas didžiausias galimas tausios žvežybos laimikis. Tame reglamente taip pat nustatyta, kad Sąjunga turi imtis patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis grindžiamų išteklių valdymo ir išsaugojimo priemonių, remti mokslinių žinių ir rekomendacijų plėtojimą, laipsniškai panaikinti žuvų išmetimo į jūrą praktiką ir skatinti taikyti tokius žvežybos metodus, kuriais prisidedama prie selektyvesnės žvežybos ir padedama vengti nepageidaujamos priegaudos bei kuo labiau ją mažinti, taip pat vykdyti žvežybą, kuria daromas mažas poveikis jūrų ekosistemoms ir žvežybos ištekliams. Be to, Reglamente (ES) Nr. 1380/2013 pabrėžta, kad Sąjunga šių tikslų ir principų turi laikytis žuvininkystės išorės santykiuose;
- (4) remiantis Komisijos komunikatais Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos gražinimas į savo gyvenimą“, „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ ir „Sąžininga, sveika ir aplinkai palanki maisto sistema pagal strategiją „Nuo ūkio iki stalo“, labai svarbu apsaugoti gamtą, o ekosistemų būklės blogėjimo tendenciją nukreipti priešinga linkme. Dėl klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo neturi kilti pavojus prekių ir paslaugų, kurias sveikos jūrų ekosistemos teikia žvejams, pakrančių bendruomenėms ir apskritai žmonėms, prieinamumui;

⁽¹⁾ 1978 m. gruodžio 28 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3179/78 dėl Europos ekonominės bendrijos Konvencijos dėl būsimo daugiašalio bendradarbiavimo Šiaurės Vakarų Atlanto žvežyboje patvirtinimo (OL L 378, 1978 12 30, p. 1).

⁽²⁾ 2010 m. lapkričio 8 d. Tarybos sprendimas 2010/717/ES dėl Konvencijos dėl būsimo daugiašalio bendradarbiavimo šiaurės vakarų Atlanto žvežyboje pakeitimų patvirtinimo Europos Sąjungos vardu (OL L 321, 2010 12 7, p. 1).

⁽³⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB (OL L 354, 2013 12 28, p. 22).

- (5) Komisijos komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europinė plastikų žiedinėje ekonomikoje strategija“ nurodytos konkrečios priemonės, kuriomis siekiama mažinti plastiko kiekį ir jūros taršą, taip pat užtikrinti mažesnę jūroje prarandamų arba paliekamų žvejybos įrankių kiekį. Be to, Komisijos komunikatu Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Kuriame sveiką planetą visiems. ES veiksmų planas „Siekiant nulinės oro, vandens ir dirvožemio taršos“ siekiama sumažinti plastiko šiukšlių jūroje kiekį 50 proc., o į aplinką patenkančio mikroplastiko kiekį – 30 proc.;
- (6) Bendrame komunikate Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Krypties į tvarią mėlynąją planetą nustatymas“ pabrėžiama jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir išsaugojimo svarba pagal Sąjungos išorės veiksmų prioritetus. Sąjunga yra svarbiausia veikėja regioninėse žvejybos valdymo organizacijose ir žvejybos institucijose visame pasaulyje. Bendradarbiaudama su jomis Sąjunga skatina žuvų išteklių tvarumą ir skaidrų sprendimų priėmimą remiantis patikimomis mokslinėmis rekomendacijomis, pabrėžia mokslinių tyrimų svarbą ir griežtina atitiktį reikalavimams;
- (7) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi NAFO komisijos susitikimuose 2024–2028 m. laikotarpiu, nes NAFO priimtose išteklių išsaugojimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės gali būti privalomos Sąjungai ir gali labai paveikti Sąjungos teisės aktų, būtent Tarybos reglamentų (EB) Nr. 1005/2008 ⁽⁴⁾ ir (EB) Nr. 1224/2009 ⁽⁵⁾, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentų (ES) 2017/2403 ⁽⁶⁾ ir (ES) 2019/833 ⁽⁷⁾, turinį;
- (8) dabartinė pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi NAFO komisijos susitikimuose, yra nustatyta Tarybos sprendimu (ES) 2019/863 ⁽⁸⁾. Tą sprendimą tikslinga panaikinti ir pakeisti jį nauju sprendimu, skirtu 2024–2028 m. laikotarpiui;
- (9) atsižvelgiant į kintantį reguliuojamo rajono žvejybos išteklių pobūdį ir dėl to kylantį poreikį Sąjungos pozicijoje atsižvelgti į naujus pokyčius, įskaitant naują mokslinę ir kitą susijusią informaciją, pateiktą prieš NAFO komisijos susitikimus arba per juos, vadovaujantis Europos Sąjungos sutarties 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintu lojalios Sąjungos institucijų bendradarbiavimo principu turėtų būti nustatytos 2024–2028 m. taikytinos kasmetinio Sąjungos pozicijos tikslinimo procedūros,

⁽⁴⁾ 2008 m. rugsėjo 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1005/2008, nustatantis Bendrijos sistemą, kuria siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir neregamentuojamai žvejybai, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, iš dalies keičiantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1936/2001 ir (EB) Nr. 601/2004 bei panaikinantis reglamentus (EB) Nr. 1093/94 ir (EB) Nr. 1447/1999 (OL L 286, 2008 10 29, p. 1).

⁽⁵⁾ 2009 m. lapkričio 20 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1224/2009, nustatantis Sąjungos kontrolės sistemą, kuria užtikrinamas bendrosios žuvininkystės politikos taisyklių laikymasis, iš dalies keičiantis reglamentus (EB) Nr. 847/96, (EB) Nr. 2371/2002, (EB) Nr. 811/2004, (EB) Nr. 768/2005, (EB) Nr. 2115/2005, (EB) Nr. 2166/2005, (EB) Nr. 388/2006, (EB) Nr. 509/2007, (EB) Nr. 676/2007, (EB) Nr. 1098/2007, (EB) Nr. 1300/2008, (EB) Nr. 1342/2008 ir panaikinantis reglamentus (EEB) Nr. 2847/93, (EB) Nr. 1627/94 ir (EB) Nr. 1966/2006 (OL L 343, 2009 12 22, p. 1).

⁽⁶⁾ 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2403 dėl tvaraus išorės žvejybos laivynų valdymo, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1006/2008 (OL L 347, 2017 12 28, p. 81).

⁽⁷⁾ 2019 m. gegužės 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/833, kuriuo nustatomos išsaugojimo ir vykdymo užtikrinimo priemonės, taikytinos Žvejybos šiaurės vakarų Atlante organizacijos reguliuojamame rajone, iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/1627 ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2115/2005 ir (EB) Nr. 1386/2007 (OL L 141, 2019 5 28, p. 1).

⁽⁸⁾ 2019 m. gegužės 14 d. Tarybos sprendimas (ES) 2019/863 dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Žvejybos šiaurės vakarų Atlante organizacijoje (NAFO), kuriuo panaikinamas 2014 m. gegužės 26 d. Sprendimas dėl pozicijos, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi NAFO (OL L 140, 2019 5 28, p. 49).

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Žvejybos šiaurės vakarų Atlante organizacijos (NAFO) komisijos susitikimuose, yra išdėstyta I priede.

2 straipsnis

Sąjungos pozicija, kurios turi būti laikomasi NAFO komisijos susitikimuose, kasmet tikslinama laikantis II priedo.

3 straipsnis

I priede nustatytą Sąjungos poziciją įvertina ir, kai tikslinga, ne vėliau kaip iki 2029 m. metinio NAFO komisijos susitikimo peržiūri Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu.

4 straipsnis

Tarybos sprendimas (ES) 2019/863 panaikinamas.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2023 m. gruodžio 11 d.

Tarybos vardu
Pirmininkas
L. PLANAS PUCHADES

I PRIEDAS

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Žvejbos šiaurės vakarų Atlante organizacijoje (NAFO)

1. PRINCIPAI

Žvejbos šiaurės vakarų Atlante organizacijoje Sąjunga:

- a) užtikrina, kad NAFO priimamos priemonės atitiktų tarptautinę teisę, visų pirma 1982 m. JT jūrų teisės konvenciją, 1995 m. JT susitarimą dėl vienos valstybės ribas viršijančių žuvų išteklių ir toli migruojančių žuvų išteklių išsaugojimo bei valdymo, 1993 m. Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) susitarimą dėl skatinimo žvejbos laivams atviroje jūroje laikytis tarptautinių išsaugojimo ir valdymo priemonių, taip pat FAO 2009 m. susitarimą dėl uosto valstybės priemonių ;
- b) skatina siekti Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencija grindžiamo susitarimo dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose ir 15-ojoje Biologinės įvairovės konvencijos šalių konferencijoje nustatytų tikslų, visų pirma susijusių su jūrų biologinės įvairovės apsaugos ir 30 proc. pasaulio vandenynų apsaugos ją užtikrinant saugomose jūrų teritorijose stiprinimu;
- c) prisideda prie Europos žaliojo kurso įgyvendinimo, atsižvelgiant į 2020 m. spalio 23 d. Tarybos išvadas „Biologinė įvairovė. Būtinybė skubiai imtis veiksmų“, 2021 m. birželio 10 d. Tarybos išvadas „Klimato kaitai atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“, visų pirma kiek tai susiję su gamtos apsauga, ir 2020 m. spalio 19 d. Tarybos išvadas dėl strategijos „Nuo ūkio iki stalo“, taip pat padeda siekti stipresnės Europos pasaulyje tikslo;
- d) veikia vadovaudamasi Sąjungos tikslais ir principais, įgyvendinamais vykdant bendrą žuvininkystės politiką, visų pirma taikydama atsargumo principą ir orientuodamasi į Reglamento (ES) Nr. 1380/2013 2 straipsnio 2 dalyje išdėstytus tikslus, susijusius su didžiausiu galimu tausios žvejbos laimikiu, kad paskatintų ekosisteminio žuvininkystės valdymo metodo taikymą, kad būtų vengiama nepageidaujamos priegaudos ir siekiama kuo labiau ją sumažinti, kad laipsniškai būtų panaikinta laimikio išmetimo į jūrą praktika ir kuo labiau sumažintas žvejbos veiklos poveikis jūrų ekosistemoms ir jų buveinėms, taip pat skatindama ekonomiškai gyvybingą ir konkurencingą Sąjungos žuvininkystę, kad būtų užtikrinamas tinkamas nuo žvejbos veiklos priklausančių asmenų pragyvenimo lygis ir atsižvelgiama į vartotojų interesus;
- e) laikosi 2012 m. kovo 19 d. Tarybos išvadų dėl Komisijos komunikato dėl bendros žuvininkystės politikos išorės aspekto;
- f) laikosi 2022 m. gruodžio 13 d. Tarybos išvadų dėl tarptautinio vandenynų valdymo siekiant saugių, apsaugotų, švarių, gyvybingų ir tvariai valdomų vandenynų ir jūrų, kiek tai susiję su jūrų biologinės įvairovės išsaugojimu;
- g) siekia, kad į NAFO priemonių rengimo etapą būtų tinkamai įtraukti suinteresuotieji subjektai, ir užtikrina, kad NAFO priimamos priemonės atitiktų NAFO konvencijos tikslus;
- h) skatina laikytis pozicijų, derančių su regioninių žvejbos valdymo organizacijų (RŽVO) geriausia praktika;
- i) siekia suderinamumo ir sinergijos su Sąjungos įgyvendinama politika, kuri yra dvišalių žvejbos santykių su trečiosiomis valstybėmis dalis, ir užtikrina derėjimą su savo kitų sričių politika, visų pirma išorės santykių, užimtumo, aplinkos, prekybos, vystymosi, mokslinių tyrimų ir inovacijų politika;
- j) siekia užtikrinti vienodas sąlygas Sąjungos laivynui reguliuojamame rajone, paremtas tais pačiais principais ir standartais, kokie taikomi pagal Sąjungos teisę, ir skatinti vienodą tų principų ir standartų įgyvendinimą;
- k) skatina NAFO veiklos, esamų RŽVO veiklos ir veiklos pagal regionines jūrų konvencijas koordinavimą ir prireikus, jei taikoma, bendradarbiavimą su pasaulinėmis organizacijomis pagal jų įgaliojimus;
- l) skatina bendradarbiavimo ne tunų RŽVO mechanizmus, panašius į vadinamąjį Kobės procesą, susijusį su tunų RŽVO.

2. GAIRĖS

Kai tikslinga, Sąjunga stengiasi skatinti, kad NAFO patvirtintų šias priemones:

- a) priemonės, kuriomis skatinamas biologinės įvairovės išsaugojimas ir atkūrimas ir kuriomis skatinamas išteklių tvarumas ir klimato kaitos aspektų integravimas į sprendimų priėmimo procesą;
- b) reguliuojamame rajone taikytinas žvejybos išteklių išsaugojimo ir valdymo priemonės, pagrįstas patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis ir atsargumo principu, įskaitant NAFO reguliuojamų gyvųjų jūrų biologinių išteklių žvejybos veiklai taikomus bendrus leidžiamus sužvejoti kiekius ir kvotas arba pastangų reguliavimo priemonės, kurios pasiektų didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį. Prireikus svarstomos specialios peržvejojamiems ištekliams skirtos priemonės, siekiant žvejybos pastangas suderinti su turimomis žvejybos galimybėmis;
- c) priemonės, kuriomis skatinamas duomenų rinkimas, moksliniai tyrimai ir moksliškai pagrįsti valdymo sprendimai, Konvencijos laikymosi komiteto stiprinimas, reikalavimų laikymosi kultūra ir periodinės nepriklausomos veiklos rezultatų peržiūros;
- d) priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią neteisėtai, nedeklaruojamai ir nereglamentuojamai (NNN) žvejybai reguliuojamame rajone, atgrasyti nuo jos ir ją panaikinti, įskaitant NNN žvejybą vykdančių laivų įtraukimą į sąrašus ir kryžminį įtraukimą į kitų RŽVO sąrašus, taip pat priemonės, kuriomis skatinamas žuvų ir žvejybos produktų atsekamumas, remiantis neprivalomomis laimikio dokumentavimo sistemų gairėmis;
- e) reguliuojamame rajone taikytinas stebėsenos, kontrolės ir priežiūros priemonės, kad būtų užtikrintas kontrolės veiksmingumas ir NAFO priimtų priemonių laikymasis, įskaitant perkrovimo operacijų kontrolės stiprinimą, remiantis FAO neprivalomomis perkrovimo gairėmis;
- f) priemonės, skirtas neigiamam žvejybos poveikiui jūrų biologinei įvairovei ir jūrų ekosistemoms bei jų buveinėms kuo labiau sumažinti, įskaitant reguliuojamame rajone taikytinas pažeidžiamų jūrų ekosistemų apsaugos priemones, atitinkančias NAFO konvenciją, atsižvelgiant į FAO tarptautinės giliavandenės žvejybos atvirojoje jūroje valdymo gaires, ir priemonės, padedančias išvengti nepageidaujamos priegaudos (visų pirma, be kita ko, pažeidžiamų jūrų gyvūnų rūšių) bei kuo labiau ją sumažinti ir laipsniškai panaikinti laimikio išmetimo į jūrą praktiką;
- g) priemonės, kuriomis siekiama sumažinti jūros taršą ir užkirsti kelią plastiko išmetimui į jūrą bei sumažinti jūroje esančio plastiko poveikį jūrų biologinei įvairovei ir ekosistemoms, įskaitant priemonės, kuriomis siekiama sumažinti paliktų, prarastų ar kitaip į vandenyną išmestų žvejybos įrankių poveikį ir padėti tokius žvejybos įrankius identifikuoti ir ištraukti, remiantis FAO neprivalomomis žvejybos įrankių ženklavimo gairėmis;
- h) priemonės, kuriomis siekiama uždrausti žvejybą, kurios vienintelis tikslas – rinkti ryklių pelekus, ir reikalauti, kad visi iškraunami rykliai būtų su visais nepašalintais pelekais;
- i) rekomendacijas, kai tinkama ir kiek tai leidžiama pagal atitinkamus steigiamuosius dokumentus, kuriomis būtų skatinama įgyvendinti Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją dėl darbo žvejybos sektoriuje;
- j) kai tinkama, bendrus principus su kitomis RŽVO, visų pirma su tomis, kurios dalyvauja to paties rajono žvejybos valdyme;
- k) metodus, kaip mažinti ne žvejybos veiklos poveikį jūrų biologiniams ištekliams reguliuojamame rajone;
- l) papildomas technines priemones, grindžiamas NAFO pagalbinių organų ir darbo grupių rekomendacijomis;
- m) priemonės, atitinkančias tikslus užtikrinti naudą ekonominėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto tiekimą.

*II PRIEDAS***Kasmetinis pozicijos, kurios Sąjunga turi laikytis Žvejybos šiaurės vakarų Atlante organizacijos susitikimuose, tikslinimas**

Prieš kiekvieną NAFO komisijos susitikimą, sušaukiamą sprendimams, turėsiantiems Sąjungai teisinę galią, priimti, imamasi veiksmų, būtinų siekiant, kad pozicijoje, kuri bus pareikšta Sąjungos vardu, būtų atsižvelgta į Komisijai pateiktą naujausią mokslinę ir kitą susijusią informaciją, laikantis I priede išdėstytų principų ir gairių.

Šiuo tikslu ir remdamasi ta informacija, Komisija, likus pakankamai laiko iki kiekvieno NAFO komisijos susitikimo, perduoda Tarybai arba jos parengiamiesiems organams rašytinį dokumentą, kuriame išdėstoma išsami informacija apie siūlomą Sąjungos pozicijos patikslinimą, kad būtų apsvarstyti ir patvirtinti pozicijos, kuri bus pareikšta Sąjungos vardu, elementai.

Jei NAFO komisijos susitikimo metu, be kita ko, vietoje, susitarimo pasiekti nepavyksta, klausimas perduodamas Tarybai arba jos parengiamiesiems organams, kad nustatant Sąjungos poziciją būtų atsižvelgta į naujus elementus.